

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér.
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

Nyilttér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Az autonomia.

Hideg, nedves őszi éjszakán tüzet rakott a pásztor ember s örvendett lobogásának és jótékony melegének. De míg ő szunnyadozott, eljöttek ellenségei; széthányták a tüzes hasábokat és sárba tiporták. S most már nemcsak fázik a pásztor, de a füst is fullasztja.

Ez a képe a kath. autonomiának: kezdetben kis tűz, s azóta nagy füst. A kik pedig okozták, azok markukba nevetnek rejtekükből. Te pedig, szegény katolikus ember, nyomoroghatsz tovább is a kath. közélet sivár és sötét pusztaságán.

Mi az oka az zavarnak? Főképen az, hogy az illetékes tényezők nem tudnak megegyezni a megválasztandó főpapok kijelölésének és a katolikus vagyon kezelésének jogán.

Szóljunk hozzá e kérdéshez s lássuk mire tanít a történelem. Kezdjük a mostani nagy monarchiák megalapításának korán, a kilencedik és tizedik századon.

Oly nagy volt ezen korban a királyok érdeme a népek megtérítésében, oly sok előjoggal s anyagi jóval halmozták el az egyházat, hogy a pápák átadták nekik a főpapok választásának jogát. Tudjuk, hogy ezen engedékenység rossz végre vezetett: nem méltó egyének jutottak a főpapi székekbe.

A legideálisabb pápának, VII. Gergelynek és közvetlen utódainak élet-halál harcra kellett vivniok, míg a királyok kezéből a jogot kisavarták s az egyház szabadságát visszaszerezték.

Az ezután következő korszakban vagy a káptalanok választották a püspököket, vagy a pápák töltötték be teljhatalommal s minden egyéb tényezőtől függetlenül a főpapi székeket. De mindkettő rossz eredményt szült. Megtörtént Németországban a protestantizmus korában, hogy a kanonok urak lutheránus, vagy kálvinista érzelmű férfiakat választottak egyházfejedelmekké, a kiknek aztán első dolguk volt megházasodni s az egyházi javadalmat saecularizálni. A mely országok főpapi székei fölött pedig a pápák rendelkeztek, oda gyakran idegen nemzetiségűeket küldtek, kik a hazai nyelvet és törvényeket nem ismerték, vagy küldtek oryanokat, kik ellenszenvesek voltak a királyoknak s e miatt örökös volt az egyházi és világi hatalom összeütközése.

Eljött a tizenötödik és tizenhatodik század, a modern nagy monarchiák megerősödésének korszaka. Most, hogy a királyi hatalom ismét rendkívüli nagy lett, lassankint ismét ennek kezeibe ment át a legfőbb rendelkezési jog az egyházi javadalmak fölött. Az alkotmányos kor-

szak beállása annyit változtatott ezen renden, hogy az uralkodó ministerei által gyakorolja a kinevezés jogát.

Epen ez az, ami ellen jelenleg panaszkodunk; azért sürgetjük az autonomiát.

De kérdelem, ha káros volt haddan az egyházra nézve akár a királyoké, akár a pápáké, akár a káptalanoké volt a püspökválasztás joga, jobb lesz-e az autonomia, melyben a világi híveknek is lesz szavazatuk? Nem valami új, szokatlan-e ez, nem sérti-e az isteni jogot, nem teszi-e tönkre a hierarchiának Krisztustól és az apostoloktól megállapított rendjét?

Kérdezzük meg szent könyveinket s eloszlik kételyünk.

Az „Apostolok Cselekedeteinek” hatodik részében a következőket olvassuk: „Ama napokban pedig növekedvén a tanítványok száma, zugolódásuk lón a görögöknek a zsidók ellen azért, mintha özvegyeik megvetténe a mindennapi kiszolgáltatásban. Egybehíván tehát a tizenkettő a tanítványok sokaságát, mondák: Nem illő nekünk elhagynunk az Isten igéjét és az asztaloknál szolgálnunk. Válaszszatok azért, atyámfiai, közöletek hét, jóhírnevű férfit, Szentlélekkel és bölcseséggel teljeseket, kikre e foglalatosságot bizzuk. Mi pedig az imádságban és az ige szolgálatában leszünk fogla-

TÁRCZA.

Eljön majd . . .

Eljön majd a küzdés vége,
Reám száll az enyhe béke,
Befödözget szárnyaival,
Hogy ne tépjen már a vihar! . .

Hej, kinos az élet utja!
Boldog, aki végig futja
Anélkül, hogy szive lelke
Összetörne, tönkre menne! . . .

Jézus! te a tieidet
A bajokkal kibékíted, —
Te üdvösnek mondottad azt,
Mi szivünkben könnyet fakaszt!

Te kiittad a poharat! . . .
Reánk csak egy cseppje maradt
A keserű szenvedésnek,
Az is millió részre szétmegy! . . .

Te nem hagysz el soha minket . . .
Szent véredet odahinted

Kinos, rögös utjainkra
A göröngyöt megpuhítva! . . .

Szent keresztet ösztönöz, hogy
Bár a vész nő, bár erőnk fogy,
Bizalommal küzdjünk tovább,
Mig elnyerjük a koronát! . . .

Fölmentél a Golgothára
S mindnyájunkat odavárva
Biztosítja sz nt szerelmed
Számunkra a győzedelmet! . . .

A halálnak nincs fulánkja! . . .
A szent szived a puha párna,
Melyre hajtjuk bus fejünket,
Ha megérint ujja minket! . . .

A pokolnak nincs ereje,
Hogy lelkünket tönkre tegye!
Ha te véded, te vezérléd,
Diadalra megy a lélek! . . .

Hadd jöjjön hát s zúgjon a vész,
Szivem annak oda sem néz! . . .
Hadd üvölsön, hadd vijjogjon,
Vitorlámat én kibontom! . . .

Nem törődöm bajjal, vészszel,
Tudom, hogy te biztos kézzel

Oda juttatod hajómat,
Hol jutalma lesz a jónak! . . .

S eljön majd a küzdés vége,
Reám száll az enyhe béke,
Befödözget szárnyaival,
Hogy ne tépje már a vihar
Keblemet!

S odalenn, a sir fenekén
Szívesen megpihenek én,
Szent keresztet hús tövében
Édes lesz a szendergésem . . .
Csak üdvözítsd lelkemet! . . .

Pály Ede.

A cigánybíró.

A farsang vége felé közeledett és a kis város fiatal népének még nem volt mulatósága, melyen kedve szerint kitánczolhatta volna magát. Érthető tehát a készülődés, mely a nemes fiatalság körében támadt, midőn hire ment, hogy a „Drága szálló” nagytermében fényes táncpestély lesz.

Lett most sürgős-forgás. Fiatal bakfisok látogatták egymást, összedugott fejjel sugtak.

latosak. És tetszik e beszéd az egész sokaság előtt és választák Istvánt, hittelt és Szentlélekkel teljes férfit, és Filepet és Prokorust, Nikánost és Simont, Parmenást és Miklóst, az antiokiái jövevényt. Ezeket állították az apostolok elé, kik imádkozván, rájuk tevén kezeiket.

Ime, ez a valódi kath. autonomia, hol az apostoli (püspöki) kar ahívókseregével egyetértve, sőt azok szavazatát kikérve, határoz az egyház egyik belügyében.

De nézünk még egy más helyet, ahol már főpapjelölésről van szó!

„Ap. Csel.“ 16 felezete: „Eljuta pedig (Pál) Derbóba és Lisztrába. És ime, egy Timoteus nevű tanítvány vala ott, egy hívő zsidó asszony fia pogány atyától. Erről jó bizonyosságot tőnek az atyafiak, kik Lisztrában és Ikóniumban valának. Ezt akará Pál, hogy vele menjen.“ Mint a szentírás más helyéről tudjuk, ez azon Timoteus, kit szent Pál püspökké tett.

Az egyház történetéből is tudjuk, hogy a pápákat kezdetben a papság és a hívek vátasztották. — Ismét egy újabb érv az autonomia mellett, melyben a világiak is elfoglalják az őket megillető és nekik megfelelő tért. Föl lehet ugyan hozni ellenvetésül, hogy az egyház ezen gyakorlatot is megszüntette, mint károsat. De miért? Mert akkor a hívő nép nem volt egyéb, mint rendezetlen tömeg, melyet a hatalmasok tetszésük szerint vezethettek.

Az ó-kor sohasem, a középkor csak utolsó századaiban ismerte a képviselői rendszert, mely ha jól van szervezve, a selejttest kirosztálja s az igazi kitünőségeket juttatja szerephez. A modern kornak ezen találmánya, a képviselői rendszer segítségével kiválaszthatjuk községenként a legjobbakat, ezekből kerületenkint ismét azokat, kik az egyházmegye képviselőit választják.

Ilyen autonomia kell nekünk! Nem festett kép, hanem valóság!

bugtak, ők tudják miről; mások, kik már végig lejtettek párszor a táncsterem sima parkettjén, a hódítás biztos tudatával néztek a mulatság elé, a mamák gondosan ostromolták a papák erszényét, hogy szép leányuk báli öltözéke legszebb lehessen, mert soh'sem lehet tudni, hátha A papák végig begombolt kabátban gondolkodva siettek a hivatalba.

A fiatalság a siker érdekében dolgozott. A csüggedőket bátorította, a tudatlanokat tanította, a renitenseket szelidítette s az ágaskodókat letorkolta. Gondoskodott a terem vakító fényességű világításáról, melynek pazar fénye átszűrődik az ablak-függönyön a ködös éjbe, hogy már a „Szálló“ elé érkező szánkókból kilépő vendégek előtt titokzatos fényvel világítsa meg a ropogó havas utat; a sima parketról, melyen egy-egy jó parthie karjaiba esni a mamák sem bánják; a jó kedvűről, minőről öregeink már csak nagy busan beszélnek; pompás zenéről, mely megcsiklandozza minden emberfia talpát és . . . cigánybíróról.

Igen, cigánybíróról. Mindent a siker érdekében. Mert az még sem járja, hogy mikor valaki csárdást akar járni, a másik

Életerős test legyen az, melynek feje a püspöki kar, szíve a közpapság, esontja izma és ideigei a világi hívők serege.

A legfőbb kegyur jogait érintetlenül hagyjuk, de gyakorolja azokat az autonómikus bizottság közvetítésével!

A kereszt az egyetemen.

Az egyetemi ifjuság még a múlt évben az egyetemi czimer- és keresztcsontítás alkalmával tartott gyűlésének határozata folytán kérvényt intézett az egyetemi tanács útján a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, hogy a kereszt az egyetem összes tantermeiben kifüggesztessék. A kérvény dolgában — sok és hosszas tárgyalások után — minap hangzott el az utolsó szó a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalásánál. Megvartuk a kérvény elintézését. Most az elintézés után erre visszatérni jogunk, sőt kötelességünk. — Kötelességünk azért, mert az ifjuság kérelmét sokféle úgy magyarázták, mint a melyben politikai s tudja Isten miféle motívumok játszottak közre.

A múlt évi czimer- és keresztcsontítás története ismeretes. Nem foglalkozunk most bővebben ezzel az ügyvel. Csak azért említettük meg, mert ez a történet a hátere az ifjuság kérelmének. A kereszt meggyalázása után következett szükségképen a kereszt fölmagasztaltatása és így a kereszt visszahelyezésének gondolata.

Hogy az ifjuság ezen kérése alapján, indokaiban őszinte és becsületes, ezt már kezdetben elismerte minden független és józan gondolkozó, hogy megszívlelendő és egyszerűen vissza nem utasítható, ezt pedig igazolta az egyetem jogi karának ez ügyben tett fölterjesztése.

Csak rosszakarat vagy pedig alapos tájékozatlanság minősíthette az ifjuságnak ezt a mozgalmát is másodrendű politikai kérdéssé.

Csak felekezeti vakbuzgóság és türelmetlenség, avagy az elvakult politikai pártállás tüntethette föl ebben az ügyben úgy az egyetemi ifjuságot, mint valamely politikai párt vagy vallásfelekezet fölbérelt zsoldosait.

Soha ifjuság becsületesebb ügyszolgálatban nem állott. Soha becsületesebb szándék,

keringőt rendeljen, a harmadik meg épen mazurt huzasson. Lesz tehát cigánybíró, a ki függetlenül minden idegen beavatkozástól, szabadon rendelkezék a Józsi primással.

E szép méltóságra meg is csipték Farkas Bélát. Keresve sem találtak volna jobbat. Olyan esinos, szép barnaképű fiu, mint Farkas Béla, hat határban sincs. Legalább Józsi primás azt mondta, sőt még azt is: „Ugy odaillik a lelkem tekintetes ifju ur, hogy rendelkezék velünk, mintha csak a vajdánk volna; hej de, ki is muzsikáljuk a kedveért azt a ködharmatos keserűséget minden ember lelkéből. Ezért szárazfáznak megkopott hurjaival állók jót.

Nos, a hol ennyi nemes terv megvalósításának biztos reménye van, ott — úgy hiszem — senki sem cserélne az osztrák miniszterelnökkel. Nem főkép a cigánybíró. Megvette a szép piros selyem szalagot, gyöngéd kezekkel csokorba köttette s feltűzve vállára, honnan két vége hosszan futott alá, végig tekintett önmagán s a megelégedés jóleső tudatával mosolygott hamiskás a la Vilmos bajusza alatt.

Igy. Azaz, hogy nem egészen. Az öröm is fogyatékos, ha az ember lelke jobbik felé-

őszintébb érzés nem vezette az ifjuságot, mint épen ebben a mozgalmában.

Ez az ügy az igazság ügye volt.

Azé az igazságé, mely a keresztény fölfogásban, a keresztény kulturában öltött testet. Azé az igazságé, melyért Isten fia a keresztfán kiszenvedett s a melynek ezóta szent jelvénye lett a kereszt.

Ez a szent igazságokat magában foglaló jelvény nem egy felekezet jelvénye, minthogy azok az elvek, melyeket jelképez s a melyekért Isten fia a keresztfán kiszenvedett, nem egy felekezet igazságai, hanem az egész emberiségé. Ezeket nyugszik a mai keresztény társadalom; ezeken épültek fel összes tudományaink.

Érezte ezt a magyar ifjuság akkor, midőn azon a gyűlésen, hol egybegyültek, hogy elégtételt szerezzenek a magyar szent koronán s a rajta lévő szent kereszten elkövetett sértésért, elhatározta a kereszt felmagasztaltatását.

Mintha érezte volna ez az ifjuság, hogy a mai ezer és ezer megtévelyedett társadalmi irány és tan között erős vallásos érzésre van szüksége.

Mintha föltámadt volna az ifjuságban annak a magyar fajnak a szelleme, mely hazánk egész történelmén keresztül a hazafias érzést nem szünt meg a vallásos érzéstől különválasztani.

Am a rosszakarat az ifjuság ezen mozgalmát félremagyarázta.

Azok, kik a vallásos érzést a magyar hazafissággal nem tudják összeegyeztetni, a kik nem ismernek és nem akarnak ismerni keresztény erkölcsant és keresztény kultúrát, — sajnos, elég sokan vannak a magyar ifjuság közt, — az ifjuságnak a kereszt kifüggesztését célzó kérelmét „hecc“-nek keresztelték el; megrágalmazták a magyar ifjuságot, mikor úgy tüntették föl, mint hitvány bábót, mely politikai töredékek eszközéül szolgál.

Most, a mikor ez ügyben elhangzott az utolsó szó, mely az egyetemi ifjuság mai viszonyaiból kiindulva, tán inkább egységes béke érdekében a státuskvo föntartását rendeli el, nem hagyhattuk visszautasítás nélkül ezt a vádat.

Az egyetemi ifjuság az utóbbi időben, sajnos, már nemcsak hozzászólt a vádaskodáshoz és megrágalmaztatáshoz.

Napilapok szenzációra éhező riporterei az „Egyetemi-Kör“-t úgy tüntetik föl, mint botrany

vel meg nem osztja. Rózsás levél megy tehát a távol epedő Margitnak, melyben ez van írva: „Ha csak egy cseppet is füllik hozzám a lelke, úgy a bárlól el nem marad.“ E levélre a leánynak örömkönyei hullának. Ott leszek, hogyne lennék.

Eddig tehát minden vigan ment. Hanem régi dolog az, hogy a ki szerencsétlen plánétában született, az ugyan kapkodhat a szerencse után, kisiklik az mindig a kezéből, mint most Farkas Bélának. Hogy várta, hogy vágta oda büszkén: Majd meglátjátok. Nos és mi vártunk, hallgattunk, mint az asztal alá bujt csizmadia, a ki nagy meglepetésre készült.

Végre csakugyan megjött és Farkas Béla meglepetésében hanyatt vágódott. Hogy is ne, mikor a bál előtti harmad nap bekoportat hozzá Margit helyett az a gyönyörűséges Influenza kisasszony és a viszontlátás első örömeiben szegény Farkas Bélát úgy megölelte, hogy hentergett utána a diványon, mint egy kenguru és sopánkodott, mint egy öreg asszony.

Végem van — nyögte — épen most, mikor hogy vágytam, hogy epedtem annyit időn át, most mindennek — fucsos.

tanyát, hol pofozkodnak, verekesznek és egymást lepiszkolják, megöklözi a magyar ifjuság.

Az „Egyetemi Kör” biz. üléseit ugyan csak kiszinezve adják hírül ezek a botrányhajtások. Tudjuk, mi a cél!

Az ifjuságot népszerűtlenné tenni; úgy tüntetni fel, mint éretlen gyermekcsoportot.

Fáj ezeknek a jó uraknak, a kik valamikor négy-öt év előtt (bizonyos tüntető körmenetek alkalmával) az egyetemi ifjuságot büszkén hirdették a nemzet jövőjének — az egyetemi ifjuságot most a kereszt védelmében látni!

De hiába! Működvelemény, műdüh, piszkolódások, rágalom nem fogják az ifjuságot erről az utról letériteni.

Ifj. Gebhardt Károly,
egyetemi hallgató.

Hirek.

Személyi hír. Chorin Ferencz dr. és Halász Ferencz miniszteri osztálytanácsos vasárnap este városunkba érkeztek, hogy a várossal az iskolák államosítása ügyében meg egyezésre jussanak. Chorin hétfőn délután, Halász kedden reggel utazott el. — Szieber Ede tankerületi főigazgató tegnap este városunkba érkezett és ma reggel megkezdte látogatását a kir. kath. főgymnásiumban.

Helyet a keresztnek. Lapunk más helyén közlünk ifj. Gebhardt Károly egyetemi hallgató tollából egy cikket, mely az ifjuságnak a kereszt ügyében tanúsított lelkes magatartását igazolja. Az ifjuság álláspontja morális voltának érzetében nem elégedett meg az egyetemi tanács előterjesztésére hozott miniszteri döntéssel, hanem azon dicséretreméltó lépésre határozta el magát, hogy a keresztény szellemnek az egyetem termeiben leendő meghonosítása érdekében érdekből érvényt szerez jogos óhajának. Kereszteket készíttettek az ifjak, melyeket tegnapelőtt nagy lelkesedéssel függesztettek ki a tanári katedrák felé. A professorok az ifjuság által teremtett új helyzettel szemben tanácstalanul állottak, nem tudván, mit tevének legyenek. Kathedrai bölcsesség! . . . Teljesítsék az ifjuság méltányos óhaját és ne engedjék a különben is katolikus pénzen alapított egyetemet vallási villongások tanyájává tenni.

Ne busulj, Béla, — vigasztalja egyik jó barátja — bár te vagy az oka mindennek. Mondtam én neked, hogy nem sponót az élet, hogy kézzel nyulj bele, hanem forró kása, melyből keveset végy a villára és azt is jól megfujd. Nem fogadtál szót, megégette a szádat. De még most is van egy jó tanácsom. Látom, a fejed felett egy üveg veres bor áll, locsolgasd barátom a hol ég, még talán nem késő.

— Igyátok meg ti és hagyjatok békében — dült a keserűség szegény cigánybiróból.

A te egészségedre, hogy még viselhesd azt a szép selyem zsinórt, azaz, hogy szalagot.

És míg ily baráti vigasztalások között Farkas Béla keserűen tépelődött, a bái est elérkezett. Vigan csilingelő szánok futottak a „Drága szálló” elé, melyből a téli hidegtől kipirult arczu fiatal leányok, boldog mamák, reménykedő apák szálltak le, gyors léptekkel haladva fel a lépcsőn, hol a fehér keztyűs rendezők derült mosolylyal vezették be pártfogoltjaikat a boldogság tanyájára, a tánczterembe.

Bent már csábitóan szólt a zene. Az

Mindig ilyen lelkes ifjuságot a magyar hazának! . . .

Gyászhir. Böszörményi Károly, városunk volt polgármestere, kir. tanácsos, a Ferencz József-rend lovagkeresztjének tulajdonosa tegnap este elhunyt. Nagy érdemei előtt, melyeket évek hosszú során keresztül mint polgármester a város szolgálatában szerzett, meghajlik ennek a társadalomnak minden tagja, — tisztelettel és elismeréssel fogja említeni nevét a későbbi nemzedék, mert azt lehet mondani, hogy Szatmár fejlődésének, noha komoly mérsékletével a konservatív párt híve volt, nagyrészen ő vetette meg alapjait.

Örnagyok áthelyezése. Ófelsége Császár Géza szabadkai 6. sz. és sepsiszentkirályi Szentkirályi Ferencz 12. számú honvéd gyalogezredbeli örnagyok kölesönös áthelyezését elrendelte.

Hymen. Petrássovich Jenő gk. pályavégzett papnövendék a napokban esküdtött örök hűséget Fenczik Eugén nagyrákóczi gk. lelkes és lapszerkesztő leányának, Zsenka kisasszonynak. — Goreczky Gyula esendőr-főhadnagy tegnap vezette oltárhoz Nagy-Szőllősen özv. Mandics Jánosné, szül. Ibrányi Mária leányát, Ilonka kisasszonyt.

Kinevezés. Hubán Gyula gör. kath. lelkes-tanító a máramarosmegyei Szurdok községbe lelkészszé neveztetett ki.

Márczius 15. A nemzeti ébredés nagy emléknapiját kegyelettel ünnepelte városunk. A házakon lengő trikolor hirdette, hogy közönségünk ki akarja venni részét dicső multunk emlékei iránt széles e hazában táplált lelkesedésből. A Kölcsey-kör és az ifjuság ünnepélyeket rendezett, mindenütt akkora volt a sokadalom, hogy a termek alig fogadhatták be az összegyűlt szép társaságot. 1. A színházban délután 4 órakor volt alkalmi ünnepély, melyet a Kölcsey kör rendezett. Zsufofásig megtöltötte a nézőtér a közönség, melynek tulnyomó része a lelkesülő ifjuság sorából gyűlt. A dalegylet Langer: Millenniumi himnuszával kezdte az ünnepélyt. Aztán Mátray Lajos ref. főgymn. tanár, a Kölcsey-kör irod. szakosztályának elnöke tartotta remek alkalmi beszédét, a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy eszméiért üdvözölve márczius idusát. Váradi Márton kurucz dala, Csöregh Jenő édesen behizelő hangja a népszerű Kossuth-nótákkal nagy hatást keltett. Közben Madzsar Bella k. a. az úde természetesség bájával, a nemesen át-

aranyos ifjuság nem is sokáig tudott ellenállani, hanem megkezdte „a gőzfürdő, nasivasi és herbatea segélye nélkül történő indokolatlan izzasztási műveletet” s jártak oly boldogan, mint a mily elkeseredéssel a szegény ember, kinek hideg téli időben nincs fája befűteni, veri össze a bokáját, míg bele nem izzad. Vidám kacagás, szilaj nóta vegyül a zene hangjai közé; a határtalan heje-huja kihangzik az utczára, hol megérkezett az utolsó szán, melynél a csengettyű tompa hangja elárulá, hogy bus vendéget hoz. . . . Megjött a cigánybiró. A vágy, megtekinteni a helyet, hol annyi szem pihent volna meg az ő deli alakján, kiragadta Influenza kisasszony karjaiból. Leeresztett orral, mint a kinek a tyuk elvitte kenyerét, felballag a lépcsőn, megáll a terem ajtajában, széttekint; néz, néz, míg szemébe ötlük a szép piros jelvény, melylyel egy szőke gyerek nagy grandezzaival billegeti magát, eszébe jut régi legénysége, odafordul szomszédjához és azt mondja:

Nem neki való. Nem él benne méltóságának tudata. Nincs benne ambíció. Isten veletek.

Károlyi.

éző szív pathosával adta elő Szabados Ede tanár eszmedus alkalmi ódáját. Végül dr. Fodor Gyula kir. kath. főgymnásiumi tanár drámai dialogusát Markovics Margit é. Kemény Lajos, a szintársulat tagjai adták elő. Az ihletten megírt, tömör gondolatok, a gyorsan váltakozó élőképek rendkívüli tetszést arattak, a műkedvelő színészeket tapsokkal, a jeles szerzőt babéroszoruval s az elismerés szünni nem akaró jeleivel ünnepelték. A dalárda is remekelt Gal „Sohaj”-ának precíz előadásával. A fényesen sikerült ünnepélyről mindenki emelkedett hangulatban távozott. A képek izlases és tárgyyszerű rendezése tekintetében a darab sikere jórészt az ügyes rendezőnek, Krémer Sándornak köszönhető. 2. A kir. kath. főgymnásium ifjuságának előadása lélekemelő volt. Az ifjusági énekkar nyitánya után Petz Ferencz VII. o. t. lelkesedéssel s a közönség soraiban nagy hatást keltve szavalta Petőfi: Talpra magyarját. Az elismerés megnyilatkozásának csilapultáival ismét az énekkar lépett fel s adta elő a „Talpra magyart.” Unger Gusztáv VIII. o. t. ügyesen szőtt felolvasást tartott. Hronyecz Gyula és Pojlák János VIII. o. tanulók igen szépen játszottak, az előbbi hegedűn, az utóbbi zongorán. Nagy hatást ért el Bodnár Béla VIII. o. t. ünnepi beszédével, melyben találóan ecsetelte a marciusi napok jelentőségét. Egy énekszám (Bölcső-dal) elhangzása után Pável Ferencz VII. o., Ambrózi J. VII. o. tanuló zongorakisérete mellett Rákóczy Rodostón című melodramát mély érzéssel és sok ügyességgel szavalta. A szép ünnepséget az ifjusági énekkar előadása rekesztette be. A kiválóan meglepő eredményért a vezető tanárokat, Orosz Alajost és Mondik Endrét méltán illeti elismerés, kik mindent elkövettek, hogy az ifjuság ünnepélye a megkívántató magas színvonalra emelkedjék. 3. A ref. főgymnásiumban szintén pompásan sikerült ünnepély volt, melyet az ifjusági énekkar a „Honfi bucsu” precíz előadásával nyitott meg. Kiemelkedő pontja volt az ünnepélynek Berky Lajos VIII. o. t. emlékbeszéde, mely nagy tetszésre talált a közönség soraiban. A szavalatok, ének- és zenedarabok szintén remekül sikerültek. Kálmán Sámuel VIII. o. t. Petőfinak a szabadságharczban történt szereplését méltatta kellő színezéssel és történeti hűséggel. — Az ünnepélyt az ifjusági önképzőkör tanárelnöke, Osváth Elemér rendezte, a zenedarabokat Markos Imre, az énekszámokat Tar Károly tanár tanította be. — Az iparos olvasóköri közvacsorát rendezett, melyen sokan vettek részt társadalmunk minden rétegéből és számos hazafias és lelkes pohárköszöntő hangzott el.

Gyászhir. Egy széplelkű, magas műveltséggel bíró nő hunyt el tegnapelőtt este városunkban. Daczára rendezett anyagi viszonyainak, sok küzdelme volt az élettel, melytől most oly hirtelen és rettentő szenvedés után meg kellett válnia. Szüleit már gyermekkorában elvesztette, s nevelő atyja Beregszászy László, br. Vécsey uradalmának sárközi tisztartója, gondoskodott róla, ennek halála után az özvegyen maradt beteges nagynénje oldala mellett ugyszólván teljesen magányba vonulva élte le ifjuságának éveit. Nagynénje elvesztése rendkívül fájt nemes lelkének, kit nem tudott felejteni soha. Most ugyszólván egészen egyedül állott az életben. Távoli rokonaival nem is érintkezhetett. Nagy bánatával a mult év tavaszán költözött városunkba, hol több szórakozást remélt. Haláláról a családtagok a következő gyászjelentést bocsátották ki: Soós János és Déry Alajosné szül. Schnabel Emma, valamint az összes rokonság nevében is a megtört szív mély fájdalommal tudatják a forrón szeretett nővér és rokonnak Schnabel Teréznek, folyó évi márczius hó 17-én

éjjeli 11 órakor, életének 38-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. — A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 19-én, délelőtt 9 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a halottas háznál — Verbőczy utca 4-ik szám — beszenteltetni és innét a sárköz-ujlaki temetőben örök nyugalomra tétetni. Szatmár, 1901. márczius 18-án. Áldás és béke lengjen porai felett!

Kanonoki kinevezés. Lapunk zártakor veszszük az örvendetes hírt, hogy a Szatmári káptalanban a fokozatos előléptetések megtörténtek s az utolsó, iskolás kanonoki állalomra királyi ő felsége *Lessenyey* Ferencz dr. Theol. tanárt nevezte ki.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Szatmár vármegyében a nantúli anyakönyvi kerületbe *Karancsy* Árpád körjegyző anyakönyvessé, *Fleisz* Henrik segédjegyzőt pedig anyakönyves-helyettesé, továbbá anyakönyves-helyettesekké a szatmár-zsádányiba *Bodó* Zsigmond állomási felvigyázót, az erdődibe *Bartha* József segédjegyzőt, a komorzániba *Izrael* Henrik jegyzői irnokot és az ombodiba pedig *Barkász* Endre jegyzőt nevezte ki.

A dalegyesület vasárnap délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését, melyen a tisztikar köv. alakított meg: elnök *Jaskovics* Ferencz lett, alelnök dr. *Vajay* Imre, titkár *Tankóczy* Gyula, pénztáros *Litkeczky* Endre, szertáros *Hajdu* Károly, ügyész *Uray* Gáspár. Választmányi tagok a működő tagok közül *Vajay* Károly és *Lipeczky* Elek, a pártoló tagok közül dr. *Kölcsey* Ferencz és dr. *Fechtel* János lettek. Karmester *Méder* Mihály, II. karmester *Veress* Lajos. Elismeréssel és dicsérettel kell e helyen megemlékeznünk az egyesület volt elnökéről, *Hermán* Mihályról, ki főleg reprezentatív szereplésével mozdította elő az egyesület érdekeit. Mindenütt megjelent, ahol csak remélte, hogy fellépésével az egyesület céljait előmozdítja. Az új elnök, *Jaskovics* Ferencz, méltán rászolgált arra, hogy az egyesület jövő sorsát az ő kezeibe tegye le. Ügyes rendezői talentumával mindig a legfényesebb sikereket érte el, s jórészen neki köszönhető az a szép hírnév, melynek dalegyesületünk országszerte örvend.

Gyászír. Részvétellel vetjük a köv. gyászjelentést: *Majos* Ilona férj. *Majos* Károlyné a maga és testvére *Majos* Eszter, fiai: *Majos* László és *Majos* Jenő, férje: *Majos* Károly s a rokonság nevében is mély szomorúsággal jelenti a szeretett édes anyának, a jó nagymamának, gyöngéd anyósának és becsült rokonnak beszterezébányai *Szártory Zsuzsánának*, néhai negyzsennyei *Majos Antal* özvegyének, élete 70 ik, özvegyége 10 ik évében Szatmáron, 1901. évi márczius hó 13-ik napján délután 3 órakor, övéinek szerető karjai között bekövetkezett csendes elhunytát. A szívüktől szakadt halott földi részei 1901. évi márczius hó 15-én délután 3 órakor fognak Szatmáron, Dianna-(Oláh) utca 12. számú, gyászborult háztól az ev. ref. vallás szerint a szatmári ev. ref. temetőbe örök nyugalomra tétetni. Szatmár, 1901. márczius 13. Anyai, példás nagy szereteted örök emléket emelt szíveinkben! Béke hamvaiddal! — Ifj. *Gecei Kunfalvy* Józsefné, szül. borosjenői *Jeney* Julianna életének 21-ik, házasságának 4-ik évében Halmiban elhunyt. — *Kató* Gyula pénzügyigazgatósági titkár tüdőgyulladásban rövid szenvedés után 46 éves korában Nagy Károlyban elhalt. A megboldogult holttestét ma estére Szatmárra hozzák és itt helyezik örök nyugalomra. Halálhíre széles körben keltett részvétet.

Az iskolák államosítása ügyében *Chorin* Ferencz dr. és *Halász* Ferencz miniszteri osztálytanácsos közbejöttével hétfőn értekezlet tartatott, melyre a bizottsági tagok voltak hivatalosak, kik az ügy érdekéből jelentékeny számmal vettek részt a tanácskozáson. *Halász*

Ferencz előadta, hogy a város már régebbi idő óta azon határozatot hozta, hogy az iskolákat átadja az államnak. E határozat ellen azonban a püspök ur Ó méltósága fellebbezéssel élt és a róm. kath. iskolák kivételét kérelmezte a miniszteről. Előadta továbbá, hogy e fellebbezés folytán a miniszter tárgyalásokat kezdett Ó méltóságával, melynek végleges megállapodásra vezettek. Ennek kapcsán kimondotta az értekezlet, hogy az iskolákat a róm. kath. elemi iskola kivételével átadja az államnak s rendelkezésére bocsátja azon 52 ezer koronát, melyet eddig az iskolák fenntartására fordított. Ez összegből fedeztetnek a róm. kath. iskolák dologi kiadásai, a többitől a püspök ur Ó méltósága gondoskodik. Eddig a határozat

Felolvasó est. A kath. kaszinó vasárnap délután pompásan sikerült felolvasó-estélyt rendezett a Czeczil egyesület zenetermében. A honvéd zenekar nagy bravúrral nyitotta meg és zárta be a műsort. *Mondik* Endre és *Kereskedő* László felolvasásai ugy tartalmonknál, mint esinos formai tökéletességükön fogva elmaradhatatlan hatással voltak a közönségre. *Hronyecz* Irénke szavalta rendkívül kedves, mondhatni művészi volt. Előadás után a kath. kaszinóban tombolajátékkal összekötött társas szórakozás volt, hol igen esinos tárgyak kerültek kisorsolásra.

A nőegylet vasárnap választmányi gyűlést tartott, melyen az elnök jelentést tett gróf *Zichy* Géza köszönő leveléről, melyben megköszönte az egyesületnek, hogy őt jubileuma alkalmából üdvözölte. Érdekes pontja volt a gyűlésnek a pénztáros jelentése, ki 3 évre visszamenőleg számolt be az egyesület pénzügyi viszonyairól. Örvendetesen vették tudomásul, hogy a vagyon ma már takarékpénztári betétben 20 ezer korona és egy ingatlan telek, melyen az árvaház van. Megbizta a gyűlés az elnökséget, hogy a nagybőjt folyamán legalább egy pár kötőket rendezzen, melyről a közönséget idejekorán értesítse.

Értekezlet. A Jandrisics János siremlékére gyűjtő bizottság választmányi tagjai pénteken, márcz. 22-én, délután 4 órakor a városháza nagy tanácstermében értekezletet tartanak, melynek tárgya lesz: beszámolás a gyűjtés eredményéről s a sűrű-ajánlatok, tervrajzok megvizsgálása.

A Szatmármegyei szabadelvű párt ma délelőtt szervezkedő gyűlést tart a Vigadó nagytermében. Többek megbízásából Nagy László alispán bocsátotta ki a felhívást a vármegye szabadelvű választó polgáraihoz s megküldötte azt az összes községeknek s vármegyei törvényhatósági bizottsági tagoknak. A vármegyei szabadelvű párt megalakítása — mondja a felhívás — az egyedüli módzat a vármegye közérdekeit megvédő és munkáló eszme keresztül vitelére. A megalakult vármegyei szabadelvű párt lesz annak idején hivatalos arra, hogy míg egy részről az egyes kerületekben esetleg nyilvánulni akaró egyéni önző érdekeknek gátat vet, másrészt az egyes kerületek szabad vélemény nyilvánításának alkalmat adva, a haza és a vármegye javára olyan képviselői kart hívjon létre, mely a választó kerület polgárainak bizalmából nőve ki, mogadja a képviselőnek azt az erőt, azt az önbizalmat, mely nélkül működése eredményes soha sem lehet. Szép felhívás, csak hogy aztán álljon is szavának a szabadelvű párt és legyen védelmezője a vélemény független megnyilatkozásának. Többet nem kívánunk.

Gyászír. Az ugocsa róm. kath. esperesi kerület lelkeskedő papsága az Isten akaratán megnyugvó szív őszinte fájdalommal jelenti, hogy főtisztelendő *Örössy* József nyug. róm. kath. lelkész életének 63. s lelkészkedésének 40. évében folyó évi márczius hó 17-én rövid szenvedés után az Urban elhunyt. A temetés folyó hó 18-án, délután 1/25 órakor fog megtartatni. Az

engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 18-án fog az Urnak bemutatatni. Kelt Nagy Szőlős, 1901. márczius 17-én. — *Beesky* László okleveles jegyző, *Beesky* Géza dengelegi körjegyző fia, ifjúságának legszebb idejében, 24 éves korában elhunyt. Földi részzeit a bánatos szülők és testvérek nagy fájdalom közt, a közönség osztatlan részvete mellett e hó 14-én helyezték örök nyugalomra. — *Radeezky* Károly nagymajtényi kereskedő életének 56-ik, boldog házasságának 31-ik évében elhunyt. — Joódi *Bilez* István, Nagy-Bánya város gör. kath. plébánosa, kertületi esperes, városi képviselő e hó 16-án életének 62 ik évében elhunyt.

Az első magyar általános biztosító társaságtól az egyik czégjegyző, *Lendvai* Vilmos áthelyeztetett. Ezután *Radó* Bertalan titkár akadályoztatása esetén a jegyzőseket *Beznák* Aladár egyedül fogja eszközölni.

A dalegyesület hétfőn választmányi ülést tartott, melyen megállapítottak a Zichy-köszönő határnapjait. Eszerint az előadások május 18 és 19-én fognak megtartatni. A tiszta jövedelem felerészben a dalegyesület céljaira fordítatik, a másik részen a nőegylet és a vörös kereszt egyesület fognak osztozni.

Kötőke lesz a jövő szombaton a polgári Társaskörben. A nőegylet honosította meg ezt az ártatlan időtöltést, hogy a nagybőjt időszak alatt is nyílják alkalom összehozni a társadalmat. Hangverseny lesz igen érdekes műsorral. Az egyesület céljaira pár fillér belépő díjat fognak szedni. A hangverseny 8 órakor kezdődik.

Színházi műsor. Szerda: San-Toy. Csütörtök: San-Toy. Péntek: Oeska Brigadéros. Szombat: San-Toy.

Kitavaszkodott a szatmár-hegy erdői vasúton is. E hó 15-e óta nappali vonatának a kocsijait újból végig viszi az egész villamos vonalon, úgy, hogy a Szatmárhegyre vagy Erdődre menőknek nem kell átszállani se menet, se jövet a hidfőnél, beszállhatnak már bennt a városban úgy a népkertben, mint az Atilla-utcán, a törvényszéki palotánál, a Deákterén, a Koronaszállónál s a Kossuth-Lajos-utcán a gőzmozdonyu vonat kocsijába s jövet ugyanott szállhatnak ki is belőle.

Vonat kisiklás. Az ungvölgyi h. é. vasút mult hétfőn d. u. 5 óra 10 perczkor Ungvárról elindult 4 sz. vegyes vonata *Zaricsó* és *Dubrinics* közt közvetlen az Ung folyóra támaszkodó meredek partu pályatesten kikökök. Szerencsére csak a gép és a szerkocsi ugrott le a sinekről s az ijedtségnél nagyobb baj nem történt. A veszélyt az idézte elő, hogy a rohamosan olvadó hó annyira feláztatta a sziklás vidék talaját, hogy a hegy meredek lejtőjéről több sziklatömb vált le és gurult a sinek közzé.

Kamarai gyűlés. Az ügyvédi kamara ápril 14-én d. e. 10 órakor tarja meg évi rendes közgyűlését a városház tanácstermében. Fontos tárgya lesz az elnökhelyettes választása és a költségelőirányzat megállapítása. Többi pontjait az évi jelentés, felmentvények megadása és indítványok tárgyalása fogja képezni.

Az egyetemre koldult. *Gyurkovics* Ferenc 81 éves aggastyán, a ki rongyokban hulladékokon tengette életét, Budapesten még január 25-én felakasztotta magát. Az öreg ember ennek daczára nagy vagyon ura volt, a melyet azon ügy megvalósítására kuporgatott, hogy szülő városa, Pozsony, az ő nélkülözése és megalázkodása révén jusson egyetemhez. *Gyurkovics* Ferenc 400,000 koronát hagyott végrendeletileg egy Pozsonyban felállítandó egyetemre. Végrendelete s a pénz *Zimányi* Alajos kir. közjegyzőnél volt letéve, míg kis

szobájában a leltározás alkalmával 60,000 korona értékű malomrészvényt s negyvenezer korona értékű könyveket találtak.

Jandrisics János siremlékére újabb befolyt adományok: Szatmármegyei Széchényi-Társulat 100 K., Páskuj Terka urhölgy, Szatmár 100 K. Tisztelettel felkérnek mindazok, kiknél még gyűjltív van, hogy azt mielőbb sziveskedjenek a pénztárnokhoz beszoigaltatni.

Ünnep- és vasárnapi vonatok a hegyre. Az idő jobbra fordultával az ünnep- és vasárnap délelőtti vonatok e hó 24-étől kedvező időjárásról újból forgalomba helyeztetnek. Menetrendjük:

ind. d. e.	8 ó. 50 p.	Népkort	érk. 12 ó. 10 p.	dél
"	8 ó. 55 p.	Atilla-utca	" 12 ó. 05 p.	"
"	8 ó. 57 p.	Vorböczy ut.	" 12 ó. 02 p.	"
"	9 ó.	Deáktér	" 12 ó. — p.	"
"	9 ó. 02 p.	Koronaszálló	" 11 ó. 58 p.	"
"	9 ó. 10 p.	Szamos hid	" 11 ó. 50 p.	"
érk.	10 ó. 30 p.	Szatmárhogy	ind. 10 ó. 47 p.	"

Általános elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerü magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répamagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendők más utánzott hasonló védjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmulhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magszükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

Heraldikai levelezőlapok. Zseniális és minden ízében eredeti ötlettel, csaknem korszakot alkotó újításra ébrednek a képes levelezőlap-gyűjtők. Olyan újításról van szó, amely egy csapásra véget vet az eddigi izléstelen és képtelen „levelezőlap-karikaturáknak“, hogy helyet adjon egy nemes irányu, töről metszett új gondolatnak, amely, amint testet öltött és megjelent, helyet kérve mindenütt széles ez országban, hódít a szépségével, gyönyörökötet a maga nemes egyszerűségével és ami fő: oktat, tanít az intenziójával. Ezek a 16-féle szinnel, kövön nyomott képes levelezőlapok az ország összes vármegyéinek hű képmását mutatják; mindeniken rajta van az illető vármegye szék-városa, továbbá a megye czimere és a város czimere, pompás művészeti kivitelben. A legnagyobb érdeklődést a czimerek érdemlik meg. Főlöszlegesen talán fölhívni is a nagyközönség figyelmét erre a kiváló új-donságra, mely az „Athenaeum“ irodalmi és nyomdai részv. társulat kiadásában Budapestben megjelent és minden könyv-, papirkereskedésben és levelezőlapárusitonál kapható.

Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály“ Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

Hirdetmény. A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által 13203/XIV. 1901. szám alatt kiadott „pályázati hirdetmény a fiúmei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiába való felvétel tárgyában“ valamint a „hadsereg katonai nevelő és képző intézetben az 1901/1902-iki iskolai év kezdetén be-töltendő magyar állami alapítványi és a m. kir. honvédelmi miniszter kezelésé alatt álló magán helyekre“ — és végül „Általános pályázati hirdetmény“ a.) a katonatiszti árva fiúk nevelő intézetébe, — b.) a katonai reál-

iskolába, — c.) a két katonai akadémiába és d.) a katonai tisztii leányok soproni nevelő intézetébe való felvétel tárgyában, az itteni katonai ügyosztályban érdekeltek által betekintethető. Szatmárt 1901. márczius 14. Dr. Korbay főkapitány.

Örök naptár. A legeredetibb és legérdekesebb naptárak egyike az immár 3-ik kiadásban megjelenő *Bacsó-féle „Örök naptár“* melyet *Bacsó Ferencz* fővárosi állami tisztviselő szerkesztett. Magában foglalja ez a *mult, jelen és jövő* bármely évében előfordulható összes naptárakat, számszerint *61 teljes kö-zönséges naptárt*, melyek az évek folyamán váltakozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, *minden esztendőre* ellátja magát naptárral, miáltal sok pénzt takarít meg, sőt az elmúlt évek naptárainak is mindig birto-kában lesz, ami igen érdekes dolog. Így pl. a többi közt megtalálhatja benne mindenki a maga születési évének naptárát, s láthatja belőle, hogy *a hét melyik napján* pillantotta meg a világot, hogyan estek abban az évben az ünnepek, husvót, pünkösöd stb. stb. Rendszeres gyűjteményben közli továbbá az „Örök naptár“ hosszú évszázadok *időjá-rási tapasztalatait* és babonáit, melyekből komolyan vagy tréfásan mindig előre megmondhatjuk milyen idő lesz? Igen becses a *világtörténelmi nevezetességeket* tárgyaló fejezete is, mely gazdag anyagot szolgáltat mindenkinek minden körben az okos, szellemes és lebilincselő társalgásra. Külső kiállítása pedig *új, diszes, szinompás*, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat s így *alkalmi ajándéknak* is különösen ajánlható. Bolti ára *2 korona*, de lapunk olvasói lapunk kiadóhivatalában *1 korona 30 fillér kedvezményes áron* rendelhetik meg, mely összeg az előfizetési díjjal egy utalványon is beküldhető. *Ajánlott és bérmentes* megküldés czéljából még *35 fillér* portó is mellékelendő.

Szerkesztő üzenet.

F. F. Ungvár. Ha van készlet, egyedül a szer-zőnél kapható Sárközön, Szatmár megye.

M. J. Császlóc. Mi nem vehetjük hasznát. Valamelyik tanügyi lapban talán tehetne kísérletet.

H. J. Szép, de nagyon megrázó és rendkívül szomorú. Közölni fogjuk. Önnek van joga a tollat forgatni.

S. G. Nyitra. Bocsánatot kérünk, levelünk már indulóban van.

L. Gy. Nagy-Bánya. Köszönjük szives érdeklődését. Már a közel jövőben rákerül a sor. A régi lappéldányok elfogytak, nem tudunk szolgálni.

Br. J. M. Petri. Legközelebb már jönni fog.

Z. M. Nagyon igénybe vagyunk sok oldalról véve, ez az oka a késedelemnek. Igen jó. Kérjük a kö-vetkezőket is.

Termény árak.

Termény métermázsanként	Szatmáron			
	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	7	—	7	20
Kétszeres	6	—	6	10
Rozs	6	30	6	40
Arpa	5	70	5	80
Zab	5	60	5	70
Tengeri	5	—	5	20
Kása	9	50	9	70
Fehér paszuly	6	80	7	—
Larka	4	70	4	90
Szilva	20	—	22	—
„ füstölt	—	—	—	—
Répeze	11	30	11	40
Krumpló zsákja	1	30	1	50
Szalonna	60	—	50	—

PÁSKUJ IMRE

Szepességi gyepen fehérített **len-vásznak, damaszk asztal-és ágyneműek** gyári árakban, valamint szepes-iglói **pamut-vásznak és sifonok.** Erdélyi **gyapjuszövetek** férfi öltöze-

tekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

HAZAI IPARCSARNOKA SZATMÁRON.

~ Női, férfi, leány- és fiú-fehérműek gyára. ~

Nagy raktár a híres pécsi **keztükből**, női **derékfűzőkből** (Miederekből), **nemez-kalapokból**, **sapkák**, női **muffok** és **gallérok**, **divatos nap-és esőernyők**, **nyakkendők**, **gallérok**, **kézleők** stb. Székelyföldi és banáti hazi iparczikkék, **szóttos** női és férfi **mosó-kelmék**, minden fajtájú **divatos női ruhakelmék**, **reverenda-anyagok**, férfi és gyermek **posztó-kalapok**, **kassai harisnyák**, **kötött keztük**, budai és széke-fehérvári **kékfestő** és minden színű **divatos cretonok**, **voilek**, **zefírek** és **battistok**; kalotaszegi **„varrottasok“**, banáti és székely **kötények**, **függönyök**, **ágy- és asztalterítők**, **kez-dett munkák nagy választékban**, **szőnyegek**, **paplanok**, **pokróczok**, **matrácok** stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

a legszebb kivitelben, a legrövidebb idő alatt készítettnek.

Női és férfi ruhák és fehérneműek varratását elvállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre

bérmentve küldök.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakazalózóit,

„MILLENNIUM”

legújabb szerkezetű

fükaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lőerejű **gőzcséplő-készleteit**, Sack rendszerű, **aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit** és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselő: **MÁRKUS J. Debreczen.**

Nagy-hegyen 26-ik számú
szőlő föld két házzal
előnyös feltételek mellett
eladó.

Értekezhetni: a kiadóhivatalban.

Egy jó családból való fiu
tanulóul felvétetik.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

Helybeli
megrendelések
hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.

	frt	kr
1 ko. I. Marha hus	52	
„ Sertés	48	
„ Borju	56	
„ Bány	60	
„ Juh	—	
„ Friss háj olvasztani	56	
„ szalona	56	
„ bőr nélkü	56	
„ Friss kolbász bors.	100	pár
fok. czitr.	60	100 pár
Friss zsir	68	100 drb.

Kolbász áruk.

1 ko. Szalámi	1	80
„ füst. magyar kolb.	80	1 ko.

frt

1 ko. debreczeni páros	80
„ Lengyel kolbász	76
„ Sonka kolbász	80
„ krakói	80
„ Krinolin	80
„ Parizer	80
„ Máj sajt	80
„ Disznófej sajt	64
„ Virsli tormás	4
„ frankfurti	8
„ Salvaládé	4

Füstölt áruk.

1 ko. Sonka páczolt	1	—

frt

1 ko. Sonkacsont nélkül	1	10
„ „ kifőve	2	—
„ Császár hus bőrrel	80	
„ Karaj bőr nélkül	80	
„ Lapoczká és oldal	64	
1 ko. Páczolt nyelv	1	—
1 drb. Sertés nyelv	20	
1 ko. Topertő	60	

Szalonák.

100 ko. Fehér szalona	60	—
1 ko. Paprikás stráf	72	
„ Kolozsvári szelet	80	
„ Füstölt szalona	64	

Tisztelettel

Bölönyi László.

Ki **typhus** és minden
más betegségtől óvni akarja
magát, melyek a rossz és él-
vezhetetlen vizek miatt kelet-
keznek, igyék

oxigén-vizet

a Megváltó gyógy-
szertárból,

Orvosi tekintélyek által **czu-
kor-, szív-, tüdő-, gyomor-
és vesebajok** ellen ajánlva.

Kapható **Rohrlich Sá-
muel** gyógyszerházában s min-
den fűszerüzletben és vendég-
lőben.

Nincs többé köhögés!

**Köhögés, vérköpés, szamar- és hők-hurut, bél-
tunyaság, gyomorkatarus, nyálkásodás, influenza,
rekedtség stb. ellen ajánlom kitűnő**

növény-czukorkámat,

mely **egy néhány doboz** elfogyasztása után a fenti
betegségek ellen **biztosan sikerre vezet.**

Egy doboz ára **használati utasítással együtt**
40 fillér.

Kapható nálam, mint készítőnél, továbbá: Szűcs József,
Mertz István, Roóz Mihály, Horváth Béla és Molnár Mihály urak fűszerkeres-
kedéseikben.

Tisztelettel:

Tamáty József

Bercsényi-utca 20. szám.

készítő.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HECZYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva,”
„A legizletesebb és legolesőbb ásványviz.”
Kapható minden jobb „fűszerkereskedés-
ben és vendéglőben.”

Alpacea és cinacél evő eszközök.

Petróleom olaj és villany lámpák villamos izó testek minden nagyságban 70 fillér.

GYÖRY KÁROLY

ÜVEG PORCELLÁN LÁMPA ÉS HÁZTARTÁS BERENDEZÉRI ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

50 kor. **menyaszonyi kelengyék** áll 100 drbbal
27 drb. üveg 72 porcellán edény és 1 drb. **fa táleza**
vannak 200, 300, 400, 500, kor. kelengyék melyek az
evő és ivó készleteken kívül igen sok használati és disz
tárgyakat tartalmaznak **égők** 15, 25, 35, 45, 27 gyertya
fényre ezen égők bármely petróleom lámpába alkalmaz-
hatók, — **alkalmi ajándék tárgyak nagy**
választékban.

kész szolgálattal

Györy Károly.

Zománcozott lagirozott és nikkel edények képeretkezés minden kivitelben.

Csillár petróleom 44 fillér

A Balaton Halászati Részvénytársaság
Siófokon.

Szállít Siófokról különféle módon készült,
finoman páczolt hering-fajta halakat
— 4 literes hordóban, vagy bádóg dobozban
két koronáért, „Rollmops” göngyölt heringet **2**
Kor. 40 fill. utánvétellel. Öt hordó vagy bá-
dogdobozon felüli vételnél 10%o engedmény.

Továbbá:

fogast, kristály kocsonyában

1/2	1.	2.	4.	literes dobozban
1,30.	2.—	3.—	5.—	koronáért.

Van szerencsém a n. érdemű közönségnek becses figyel-
mébe ajánlani, hogy **Szatmáron, a Hám János utca 10**
sám alatt a mai kornak megfelelő

bádogos üzletet

nyitottunk és mindennemű bádogos munkákat, **konyhai be-
rendezéseket, fürdő kádakat, vízszűrő készülékeket,**
valamint mindennemű épület munkákat: **csatornákat, épü-
let fedéseket, diszítések** és bárminemű **javításokat** és
festéseket a legjutányosabb árban elvállalunk, s ugy a
vidéki, mint a helybeli n. érdemű közönségnek becses pártfogását
tisztelettel kéri:

Gáspár és Akkerman
bádogosok.

Reszelővágó-üzlet Szatmártt.

Szatmártt, Felső-Szamospart 3. szám alatt

reszelővágó üzlet

nyílt meg, a hol olcsón kaphatók:

**gépész-, kovács-, lakatos-, csizmadia-, czipész-, és kaptafa-
reszelők és ráspolyok.**

**Használt reszelők és ráspolyok ujravágatása. Használt
reszelők és ráspolyok becserélése ujjonnan fölívagottakkal.**

Üzlethelyiségek:

Szatmártt, Felső-Szamospart 3. és az „Ipari Hitelszövetke-
zet” elárusító csarnoka, Deáktér 3.

Mindkét helyen

reszelők, ráspolyok eladása, becserélése és ujravágatása.

Tisztellett:

Rachler Gusztáv,
reszelővágó mester.

Reszelővágó-üzlet Szatmártt.

Használt reszelők és ráspolyok becserélése.

Használt reszelők és ráspolyok ujravágatása.

Szatmár-erdődi h. é. vasut.

Fa eladás.

Gróf **Károlyi Tibor** és
István erdejéből 2 éves vágásu
I-ső rendű teljesen száraz

hasáb és dorong eserfa

házhoz szállítva köbméteren-
kint **hasábfa 5 koronáért,**
dorongfa 4 koronáért
kapható.

Megrendelhető a **Szatmár-
erdődi h. é. vasut üzlet-
kezelőségénél, Tompa-u.
9/a; a szatmár-erdődi h.
é. vasut kalauzainál és
az ipari hitelszövetkezet
csarnokában.**

Immár 3-ik változatlan kiadásban jelent meg a Bacsó-fele

Örök Naptár,

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár

mindenki számára.

Szerkesztette:
BACSÓ FERENCZ.

fővárosi állami tisztviselő.
Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen 61 teljes tökéletes, közönséges naptárt, melyek 1701-től a 2000-ik évig váltokozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, az egész életében

minden esztendőre

ellátja magát naptárral, miáltal sok pénzt takarít meg, s egyuttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, ami igen érdekes dolog. Külső kiállítása pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat s ezért

alkalmi ajándéknak

s különösen ajántható. Bolti ára 2 kor., de lapunk olvasói lapunk kiadóhivatalában 1 kor. 30 fill. kedvezményes árban rendelhetik meg, mely összeg az előfizetési díjjal egy utalványon is beküldhető. Ajánlott és bérmentes megküldés czélfajától még 35 fill. portó melléklendő.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt”-nél

Külföldön:

Bécs, Páris, London, Leipzig, Bréma, Köln, logne, Tübingen, Stuttgart

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs, IV. Urániaszt. sz. 2.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisetek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és díszes kivitelben. Szövetek méter számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után olesón szállíttatnak.

○○○○ Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve. ○○○○

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

„PÁZMÁNY-SAJTÓ” könyvnyomda

Szatmár, Deák-tér 12. szám.

Művek,

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
✻ levélborítékok. ✻

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT.

✻ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ✻

Levélfek,

számlák, falragaszok,
báti meghívók,
táncrendek, étlapok,
naptaarak,
PALACZKAFELHÍRATÓK
névjegyek,
gyászlapok,
stb., a nyomdai szakmába
✻ vágó nyomtatványok ✻
készítése.

Egyházi, iskolai, közjegyzői és katonai nyomtatványok
✻ nagy raktára. ✻

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.